

РОМАНСЬКІ, ГЕРМАНСЬКІ ТА ІНШІ МОВИ

Існюк О.Ю.

студентка,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ НА ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОМУ РІВНІ В ТЕЛЕСЕРІАЛІ «ДОКТОР ХАУС»

Медична термінологія завжди була цікавим предметом для вивчення. Останнім часом дослідження в цій сфері займають велике місце серед наукових лінгвістичних праць. Незважаючи на роботи, що виникли в останні роки і присвячені тематиці особливостей функціонування медичної термінології, таких видатних вчених як: Л.І. Запоточної, Л.Ю. Зубової, А.В. Косенко, питання класифікації медичних термінів потребує комплексного аналізу.

Останнім часом у світі виник великий інтерес до вивчення англійської медичної термінології в медіа текстах, і це пояснюється розширенням досліджень у сфері загального мовознавства, стилістики, мови наукової літератури. Саме тому матеріалом для дослідження було обрано американський телесеріал «Доктор Хаус», режисера Девіда Шора та його офіційний переклад українською мовою, здійснений телеканалом СТБ.

Терміносистема медицини, як складна система пов'язаних між собою термінів, є нелегким для вивчення предметом. Причиною цьому є різнорівневі зв'язки та відношення між складовими системи. Вона вирізняється своїм багатством та різноманіттям стосовно об'єктів та понять професійної діяльності, які вона іменує. Тематично медична лексика називає предмети, стани та процеси, а також їх характеристики відповідно до існуючих мовних норм [1, с. 3].

Загалом, медичні терміни прийнято розподіляти на наступні лексико-семантичні групи: *анатомічні, лікарняні, клінічні, фармацевтичні, лікарський персонал та медичне обладнання, науки та галузі медицини* [2, с. 9]. Втім з огляду на досить широку тематичну різноманітність зазначеного типу лексики, кожен з цих видів має свої підвиди, і на основі цього виділяють окремо виділяють терміни на позначення симптомів, морфологічних утворень та медичного обладнання [1, с. 5].

В ході дослідження, а саме зі складеної вибірки у 725 аналізованих одиниць, було виділено дев'ять лексико-семантичних груп термінів галузі медицини [3; 4]. До *першої тематичної групи* (31%) належать терміни на позначення захворювань, синдромів та патологічних станів людини: *salpingitis – салпінгіт, colitis – коліт, rubella – краснуха*. Така велика кількість одиниць пояснюється специфікою кожної серії серіалу, де лікарі пропонують на розгляд одразу низку можливих хвороб і, базуючись на проявах патологічних станів хворих, методом виключення з'ясовують причину і приступають до комплексного лікування.

До *другої тематичної групи* (12%) належать терміни на позначення симптомів: *mental confusion – сплутаність свідомості, функціональний відповідник: tinnitus – дзвін у вухах, twitch – судоми, stertor – хрип, scratchy throat – колючий біль в горлі*.

Третю тематичну групу (6%) складають медичні терміни на позначення медичних професій та медичного персоналу: *endocrinologist – ендокринолог, immunologist – імунолог, headshrinker – психотерапевт*.

Четверта група (11%) охоплює терміни, що описують медичне обладнання, до якого належать прилади та інструменти для діагностики та лікування захворювань: *bone chisel – кісткове зубило, shunt – шунт, distractor – інструмент для корекції і фіксації поперекового відділу хребта*.

До *п'ятої тематичної групи* (5%) входять терміни, що позначають морфологічні утворення, речовини та процесів в організмі людини: *blackhead – вугор, retinal clot – кров'яний згусток на сітківці ока*.

До *шостої тематичної групи* (12%) увійшли терміни на позначення методів діагностики та лікування захворювань:

plasmapheresis – плазмаферез, *lung volume reduction surgery* – операція зі зменшення об'єму легень, *stress test* – електрокардіограма, зроблена під час вправ з фізичним навантаженням, *cystectomy* – резекція стінки сечового міхура.

Сьому тематичну групу (5%) складають терміни, пов'язані з назвами медичних установ та окремих приміщень лікарень: *outpatients department* – амбулаторне відділення, *treatment room* – маніпуляційний кабінет, *coronary care unit* – відділення інтенсивної терапії для хворих з гострою коронарною недостатністю.

До восьмої семантичної групи (12%) увійшли медичні терміни на позначення органів, тканин та частин тіла людини: *vertebrae* – хребці, *sacrum* – крижова кістка, *cartilage* – хрящ, *esophagus* – стравохід, *hip bone* – тазова кістка.

Дев'ята група (6%) охоплює терміни, що слугують для позначення лікарських засобів: *bromocriptine* – бромокриптин, *azithromycin* – азитроміцин, *epinephrine* – адреналін, *motrin* – ібупрофен, *coumadin* – варфарин, *antivenom* – антитоксин проти зміїної отрути.

Отже, розподіливши медичні терміни відповідно до їхнього значення, можна дійти висновку, що у всіх вищезазначених семантичних групах передусім реалізується номінативна функція термінологічної одиниці галузі медицини, тобто для позначення станів, процесів та частин людського тіла. Саме тому чітка диференціація кожного окремого терміна в тексті сприяє його правильному декодуванню, і, відповідно відтворенню в мові перекладу.

Список використаних джерел:

1. Тулес Т.С. Загальні аспекти становлення англійської терміносистеми медицини. *Littera Scripta Manet*. 2017. Вип. 3. С. 1–7.
2. Янишин О., Мамалига У. Семантико-структурні та функціональні особливості медичних термінів у книзі Г. Марша «Історія про життя, смерть і нейрохірургію». *Текст. Контекст. Інтертекст*. 2017. Вип. 2. С. 1–17.
3. NBC TV Network – Shows, Episodes, Schedule. Doctor House. URL: <https://www.nbc.com/house>.
4. UASERIALS. PRO. Доктор Хаус. URL: <https://uaserials.pro/58-doktor-haus-sezon-1.html>.